

РЕШЕНИЕ

№ 431

гр. Велико Търново, 15.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, XVII СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АННА ДИМОВА

при участието на секретаря ВИЛЯНА ПЛ. ЦАЛОВА
като разгледа докладваното от АННА ДИМОВА Гражданско дело №
20224110100480 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по предявен от Г. Й. Б. срещу М. Ц. Н., Г. И. Н. – Потос и В. И. Н. иск с правно основание чл. 30, ал. 1 от Закона за наследството. В исковата си молба ищецът по делото развива съображения, че е бил съпруг на П. Д. Б.а, която е починала на 17.07.2019 година, както и че нейни наследници по закон са той и внучката й И. М. П.. Посочва, че приживе П. Б.а е изготвила саморъчно завещание в полза на братовчед си И. Г. Н. и съпругата му М. Ц. Н., като И. Н. е починал, а негови наследници по закон са съпругата му и двамата им синове Г. И. Н. – П. и В. И. Н.. Твърди, че с посоченото завещание П. Б.а се е разпоредила със следните недвижими имоти: 1. УРЕГУЛИРАН ПОЗЕМЛЕН ИМОТ V - 96, в кв. 36 по плана на с. Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш, с площ от 1020 кв.м., с уредени регулационни отношения и приложена улична регулация, заедно с построените в него къща, гараж, второстепенни постройки, подобрения и трайни насаждения; 2. ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 17467.16.9 по КKKP на село Стефан Стамболово, местност „АШЕРИ БУНАР“, с площ от 18 801 кв.м., трайно предназначение на територията: земеделска; начин на трайно ползване: НИВА; категория на земята: трета; 3. ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 17467.8.17, по КKKP на село Стефан Стамболово, местност „СИДОВО“, с площ от 20 017 кв.м., трайно предназначение на територията: земеделска; начин на трайно ползване:

НИВА; категория на земята: трета; 4. ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 17467.102.34 по КККР на село Стефан Стамболово, местност „СТАРИТЕ ЛОЗЯ“, с площ от 6 003 кв.м., трайно предназначение на територията: земеделска; начин на трайно ползване: НИВА; категория на земята: четвърта; 5. ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 17467.85.16, по КККР на село Стефан Стамболово, местност „СМРАДЛИКАТА“, с площ от 3 302 кв.м., трайно предназначение на територията: земеделска; начин на трайно ползване: НИВА; категория на земята при неполивни условия: пета. Посочва, че завещанието е обявено от нотариус Д. Раднева с протокол от 31.07.2019 година и вписано в Службата по вписванията при ВТРС на 22.08.2019 година, като с него е нахърнена неговата запазена част от наследството, останало от съпругата му. С исковата молба и допълнителна молба вх. № 8692 от 31.05.2022 година на ВТРС, е направено искане да бъде постановено решение, с което да бъде възстановена на ищеца запазената му част от наследството, останало от съпругата му П. Д. Б.а, нахърнена със саморъчно завещание от последната от 16.03.2005 година, обявено на 31.07.2019 година.

С молба, вх. № 576 от 10.01.2023 година на ВТРС, ищецът посочва, че до 06.01.2023 година е приел наследството, останало от съпругата му мълчаливо – на 22.08.2019 година е извадил удостоверение за наследници, на 12.08.2021 година е подал молба до Районна прокуратура – Велико Търново, на 16.11.2021 година – опис по преписка на ОДМВР – Велико Търново, на 28.01.2021 година и на 18.02.2022 година е прехвърлил недвижими имоти на внука си, а на 06.01.2023 година е подал заявление до ВТРС за приемане на наследството.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба. Процесуалният представител на ответника оспорва изцяло предявения по делото иск, както по основание, така и по размер. Развива съображения, че в наследството, останало от П. Д. Б.а се включва и друг имот - апартамент, находящ се в град Велико Търново, ул. „М. Габровска“ № 6, вх. Д, ет. 5, ап. 12. Освен това в наследството на П. Б.а е включено и задължение по образувано изпълнително дело при ЧСИ С. Косева. Направено е искане предявеният иск да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. Претендира да бъдат присъдени направените от ответника разноски по делото.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от НА № 178, том 1, дело № 418 от 12.04.1984 година на нотариус при ВТРС /л. 54-55/ П. Д. Б.а е продала на майка си М. Р. Д. недвижим имот, находящ се в град Велико Търново, ул. „М. Габровска“ № 6, вх. Д, ет. 4, а именно: апартамент № 12, състоящ се от една стая, черна кухня, баня, клозет, коридор и две тераси, с площ 66.00 кв.м., заедно с припадащото се избено помещение № 1 и 2.61736% ид.ч. от общите части на сградата и 2.62% ид.ч. от правото на строеж върху мястото, попадащо в

квартал 235.

От приложеното Удостоверение за наследници, изх. № 06 от 14.01.2022 година на Община Велико Търново /л. 28/ се установява, че М. Р. Д. е починала на 01.11.1989 година и оставила за наследници по закон съпруга си Д. Н. Д. и дъщеря си П. Д. Б.а.

Видно от НА № 155, том 7, дело № 2266 от 16.09.1994 година на нотариус при ВТРС /л. 56-57/, че П. Д. Б.а е дарила на баща си Д. Н. Д. $\frac{1}{4}$ ид.ч. недвижим имот, находящ се в град Велико Търново, ул. „М. Габровска“ № 6, вх. Д, ет. 4, а именно: апартамент № 12, състоящ се от една стая, черна кухня, баня, клозет, коридор и две тераси, с площ 66.00 кв.м., заедно с припадащото се избено помещение № 1 и 2.61736% ид.ч. от общите части на сградата и 2.62% ид.ч. от правото на строеж върху мястото, попадащо в квартал 235.

От приложеното заверено копие на Удостоверение за наследници, изх. № 23 от 08.06.2022 година на Кметство Стефан Стамболово, Община Полски Тръмбеш /л. 77-78/ се установява, че Д. Н. Д. е починал на 20.03.2003 година и е оставил за наследник по закон дъщеря си П. Д. Б.а.

Видно от Договор за доброволна делба акт № 14, рег. № 370 от 17.01.2005 година на нотариус Д. Рачевец, рег. № 430 при НК на РБ, вписана в Служба по вписванията на 17.01.2005 година, издадена въз основа на Решение № 003 от 06.05.1994 година на ОСЗГ – Велико Търново /л. 80-82/ в дял на П. Д. Б.а се отрежда и тя е станала собственик на земеделски земи в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш, а именно: нива с площ 7.650 дка, в местността „Ибришевски път“, представляваща имот № 095020, III категория; нива с площ 3.938 дка, в местността „Русенско шосе“, представляваща имот № 199008, IV и III категория и нива с площ 10.247 дка, в местността „Чеирите“, представляваща имот № 059026.

Видно от приложеното по делото заверено копие на Саморъчно завещание от 16.03.2005 година /л. 6 от делото/, П. Д. Б.а е завещала на М. Ц. Н. и И. Г. Н. цялото си движимо и недвижимо имущество: 1. дворно място от 1 020 кв.м., представляващо част от дворище, планоснимачен номер 961 по кадастралната основа на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш, заедно с построените в него къща, маза, плевник с навес и гараж, за което по регулационен план на селото е отреден парцел V-96, целия от 1 090.00 кв.м.; 2. нива от 18.801 дка, III категория, в местността „Ашери бунар“, представляваща имот № 016009 по плана за земеразделяне в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш; 3. нива от 20.017 дка, III категория, в местността „Сидово“, представляваща имот № 008017 по плана за земеразделяне в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш; 4. нива от 6.003 дка, IV категория, в местността „Старите лозя“, представляваща имот № 102034 по плана за земеразделяне в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш; 5. нива от 3.302 дка, V категория, в местността „Смрадликата“,

представляваща имот № 085016 по плана за земеразделяне в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш. С протокол от 31.07.2019 година на нотариус Д. Раднева, рег. № 281 при НК на РБ /л. 8/ е обявено саморъчното завещание, като същото е вписано в Служба по вписванията на 22.08.2019 година под акт № 293, том V.

Няма спор по делото, че И. Г. Н. е починал, а негови наследници по закон са съпругата му М. Ц. Н. и двамата им синове Г. И. Н. – П. и В. И. Н..

По делото е приложена и Декларация, рег. № 5945 от 19.12.2019 година на нотариус Д. Раднева, рег. № 281 при НК на РБ /л. 79/, с която М. Ц. Н., в качеството си на наследник по завещание на П. Д. Б.а декларира, че след обявяването му е открила, че в наследствената маса по същото влизат и следните недвижими имоти: 1. ПИ с идентификатор 17467.59.26 по КKKP на село Стефан Стамболово, с площ 10 247.00 кв.м., представляващ нива, III категория, в местността „Чеирите“, с номер по предходен план 059026; 2. ПИ с идентификатор 17467.95.20 по КKKP на селото, с площ 7 650.00 кв.м., представляващ нива, V категория, в местността „Ибришевски път“, с номер по предходен план 095020; 3. ПИ с идентификатор 17467.99.8 по КKKP на селото, с площ 3 938.00 кв.м., представляващ нива, IV категория, в местността „Русенско шосе“, с номер по предходен план 199008. Приложени са и преписи от саморъчното завещание на П. Д. Б.а, както и от протокола за обявяването му, нотариално заверени на 19.12.2019 година и вписано на 19.12.2019 година.

Не е спорно по делото, а и от приложеното заверено копие на Удостоверение за наследници, изх. № 94НН-2004-1 от 11.01.2022 година на Община Велико Търново /л. 5/ се установява, че П. Д. Б.а е починала на 17.07.2019 година, като е оставила за наследници по закон съпруга си Г. Й. Б. и внучката си И. М. П..

Между страните по делото не е спорно и че по време на брака им П. Д. Б.а и Г. Й. Б. са придобили лек автомобил „Фолксваген“ с рег. № ВТ 7168 ВК.

Видно от приложеното заверено копие на НА № 157, том I, рег. № 2920, дело № 130 от 19.06.2020 година на нотариус Д. Раднева, рег. № 281 при НК на РБ /л. 19/ М. Ц. Н., Г. И. Н. – П и В. И. Н. са признати за собственици по наследство по завещание и наследство по закон на УПИ V-96 по плана на село Стефан Стамболово, с площ 1 020 кв.м., заедно с построените в него къща, гараж, второстепенни постройки, подобрения и трайни насаждения.

От приложения НА № 83, том I, рег. № 1775, дело № 67 от 23.03.2020 година на нотариус Д. Раднева, рег. № 281 при НК на РБ /л. 20/ се установява, че М. Ц. Н., Г. И. Н. – П и В. И. Н. са признати за собственици по наследство по завещание и наследство по закон на недвижими имоти, находящи се в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш, а именно: 1. ПИ с идентификатор 17467.99.8 по КKKP на селото, с площ 3 938.00 кв.м., представляващ нива, IV категория, в местността

„Русенско шосе“, с номер по предходен план 199008; 2. ПИ с идентификатор 17467.95.20 по КККР на селото, с площ 7 650.00 кв.м., представляващ нива, V категория, в местността „Ибришевски път“, с номер по предходен план 095020; 3. ПИ с идентификатор 17467.16.9 по КККР на селото, с площ 18 801.00 кв.м., представляващ нива, III категория, в местността „Ашери бунар“, с номер по предходен план 016009; 4. ПИ с идентификатор 17467.102.34 по КККР на селото, с площ 6 003.00 кв.м., представляващ нива, IV категория, в местността „Старите лозя“, с номер по предходен план 102034; 5. ПИ с идентификатор 17467.8.17 по КККР на селото, с площ 20 017.00 кв.м., представляващ нива, III категория, в местността „Сидово“, с номер по предходен план 008017; 6. ПИ с идентификатор 17467.85.16 по КККР на селото, с площ 3 302.00 кв.м., представляващ нива, V категория, в местността „Смрадликата“, с номер по предходен план 085016.

Видно от НА № 86, том I, рег. № 1797, дело № 70 от 30.03.2020 година на нотариус Д. Раднева, рег. № 281 при НК на РБ /л. 129/ М. Ц. Н., Г. И. Н. – П и В. И. Н. са продали на Р. Н. Б. недвижим имот, находящиеся в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш, а именно: 1. ПИ с идентификатор 17467.59.26 по КККР на село селото, с площ 10 247.00 кв.м., представляващ нива, III категория, в местността „Чеирите“, с номер по предходен план 059026.

По делото е представен и Договор за аренда на земеделска земя, вписан в Служба по вписванията – Велико Търново на 01.06.2020 година за имоти в землището на село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш: 1. ПИ с идентификатор 17467.8.17 по КККР на селото, с площ 20 017.00 кв.м.; 2. ПИ с идентификатор 17467.16.9 по КККР на селото, с площ 18 801.00 кв.м.; 3. ПИ с идентификатор 17467.85.16 по КККР на селото, с площ 3 302.00 кв.м.; 4. ПИ с идентификатор 17467.95.20 по КККР на селото, с площ 7 650.00 кв.м.; 5. ПИ с идентификатор 17467.99.8 по КККР на селото, с площ 3 938.00 кв.м. и 6. ПИ с идентификатор 17467.102.34 по КККР на селото, с площ 6 003.00 кв.м., със рок на договора – 5 стопански години.

От приложения по делото НА № 78, том I, рег. № 642, дело № 22 от 2022 година на нотариус Д. Тютюнджиева, рег. № 582 при НК на РБ /л. 83 и 84/ се установява, че Г. Й. Б. е прехвърлил на М. К. Б. $\frac{1}{2}$ ид.ч. от недвижим имот, находящ се в град Велико Търново, а именно самостоятелен обект в сграда с идентификатор 10447.502.86.18.12 по КККР на град Велико Търново, с адрес: град Велико Търново, ул. „М. Габровска“ № 6, вх. Д, ет. 4, ап. 12, представляващ жилище, апартамент с площ 66.00 кв.м., състоящ се от една стая, черна кухня, баня, клозет, коридор и две тераси, с площ 66.00 кв.м., заедно с $\frac{1}{2}$ ид.ч. от избено помещение № 1 и 2.61736% ид.ч. от общите части на сградата и 2.62% ид.ч. от правото на строеж върху ПИ с идентификатор 10447.502.86, срещу задължение за гледане и издръжка.

Видно от НА № 45, том 2, рег. № 1279, дело № 59 от 2022 година на нотариус Д. Тютюнджиева, рег. № 582 при НК на РБ /л. 85 и 86/, Г. Й. Б. е прехвърлил на М. К. Б. ½ ид.ч. от недвижими имоти, находящи се в село Стефан Стамболово, община Полски Тръмбеш, а именно: 1. ПИ с идентификатор 17467.59.26 по КKKP на село селото, с площ 10 247.00 кв.м., представляващ нива, III категория, в местността „Чеирите“, с номер по предходен план 059026; 2. ПИ с идентификатор 17467.99.8 по КKKP на селото, с площ 3 938.00 кв.м., представляващ нива, IV категория, в местността „Русенско шосе“, с номер по предходен план 199008; 3. ПИ с идентификатор 17467.95.20 по КKKP на селото, с площ 7 650.00 кв.м., представляващ нива, V категория, в местността „Ибришевски път“, с номер по предходен план 095020, срещу задължение за гледане и издръжка.

По делото са приложени и Скици на поземлен имот № № 15-240485, 15-240483, 15-240480 и 15-240481, всички от 08.03.2022 година на СГKK – град Велико Търново; Скица № 116 от 07.03.2022 година на Община Полски Тръмбеш; Удостоверения за данъчна оценка №№ 540700036, 5407000335, 5407000334, 5407000333 и 5407000337, всички от 04.03.2022 година, издадени от Община Полски Тръмбеш /л. 29-43/; Схема № 15- 1133242-30.09.2022 г. на самостоятелен обект в сграда с идентификатор 10447.502.86.18.12; Скица на поземлен имот № 15-1133203-30.09.2022 г. с идентификатор 17467.99.8; Скица на поземлен имот № 15-1133147-30.09.2022 г. с идентификатор 17467.95.20; Скица на поземлен имот № 15-1133111- 30.09.2022 г. с идентификатор 17467.59.26; Удостоверения за данъчна оценка, изх. № 5401005343/03.10.2022г. на Община Велико Търново и №№ 5407001838/13.10.2022г.; 5407001839/13.10.2022г. 5407001840/13.10.2022г. на Община Полски Тръмбеш /л. 188-209/, както и Искане за издаване на Удостоверение за наследници, вх. № 94 ГГ-5239-2 от 06.08.2019 година; Удостоверение за наследници, изх. № 94СС-6885-368 от 22.08.2019 година на Община Велико Търново; Приходни квитанции от 11.01.2022 година, от 14.01.2022 година от 24.01.2022 година; Удостоверение, изх. № 185 от 09.01.2023 година по Ч.гр.д. № 72/2023 година на ВТРС /л. 285-304/.

Приложени са и заверени копия на материалите, съдържащи се в изпълнително дело № 201980900400323 по описа на ЧСИ С. Косева, рег. № 809 в КЧСИ. Видно от писмо, изх. № 20860 от 22.07.2022 година на ЧСИ С. Косева, рег. № 809 в КЧСИ /л. 114/, към 17.07.2019 година задължението по изп. дело № 01980900400323 е било в размер на 3 906.62 лева.

От заключението на изготвената по делото съдебно-техническа и оценъчна експертиза и допълнителното такова /л. 168-179 и 211-221/ се установява, че към 17.07.2019 година, пазарната стойност: на самостоятелен обект в сграда с идентификатор 10447.502.18.12 по КKKP на град Велико Търново е в размер на 75 200.00 лева; на УПИ V-96, кв. 36 по ПУП на село Стефан Стамболово, заедно с построените в него къща, гараж и постройки - 27 300.00 лева; на ПИ с идентификатор

17467.16.9 – 23 000.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.8.17 – 24 500.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.102.34 – 5 660.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.85.16 – 3 070.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.59.26 – 12 550.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.99.8 – 3 710.00 лева; на ПИ с идентификатор – 17467.95.20 – 7 120.00 лева, а към месец септември 2022 година пазарната стойност: на самостоятелен обект в сграда с идентификатор 10447.502.18.12 по КККР на град Велико Търново е в размер на 82 200.00 лева; на УПИ V-96, кв. 36 по ПУП на село Стефан Стамболово, заедно с построените в него къща, гараж и постройки е в размер на 28 600.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.16.9 – 26 400.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.8.17 – 28.100.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.102.34 – 7 0750.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.85.16 – 3 870.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.59.26 – 13 480.00 лева; на ПИ с идентификатор 17467.99.8 – 4 420.00 лева; на ПИ с идентификатор – 17467.95.20 – 8 500.00 лева.

Съгласно заключението на изготвената съдебно-оценъчна експертиза /л. 224-228/ стойността на лек автомобил „Фолксваген“ с рег. № ВТ 7168 ВК към 17.07.2019 година е в размер на 1 800.00 лева, а към датата на изготвяне на заключението – 19.10.2022 година – 2 600.00 лева.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

С иска по чл. 30, ал. 1 ЗН се цели да бъде възстановена запазената част от наследството, когато тя е накърнена с извършените от наследодателя дарения или завещания. Субективно потестативно право да се иска намаляване на безвъзмездните разпореждания принадлежи на посочените в разпоредбата на чл. 28, ал. 1 ЗН наследници със запазена част - низходящи, родители и съпруг. В случая ищецът по делото е съпруг на наследодателя П. Д. Б.а, поради което е носител на правото на иск по чл. 30, ал. 1 ЗН. Същият е предявен срещу лица, които не са наследници по закон на наследодателя призовани към наследяване, поради което е необходимо наследникът със запазена част да е приел наследството по опис – чл. 30, ал. 2 ЗН. Следва да се има предвид, че наследникът със запазена част не е нужно да твърди, че е приел наследството по опис, тъй като самият закон въвежда това обстоятелство като материална предпоставка за реализиране правото му по чл. 30 ЗН. Същият обаче следва да докаже в рамките на процеса, че е изразил в дадения от закона тримесечен срок волята си да приеме наследството по този начин. В случая по делото изрично в молба, вх. № 3627 от 04.03.2022 година на ВТРС, процесуалният представител на ищеца посочва, че последният не е приел наследството на съпругата си по опис, както развива съображения, че това изискване не следва се прилага по отношение на последния. Неоснователно в тази насока е позоваването процесуалния представител на ищеца на ТР № 1 от 04.02.2005 година по т.д. № 1/2005 година на ОСГК на ВКС.

Противно на твърденията му в т. 15 от Постановление № 4 от 30.10.1964 година на Пленума на ВС е прието, че наследници по закон по смисъла на чл. 14 и 30, ал. 2 ЗН са всички лица, посочени в чл. 5-9 ЗН, докато с ТР № 1 от 04.02.2005 година по т.д. № 1/2005 година на ОСГК на ВКС изрично е обявена за изгубила сила т. 15 от Постановлението, т.е. предпоставка за реализиране правото на наследника със запазена част по чл. 30 ЗН е приемането по опис на наследството по опис, когато упражнява правото си спрямо лица, които не са призовани към наследяване, какъвто е настоящият случай. В този смисъл са и мотивите по т. 4 от ТР № 3 от 19.12.2013 година по т.д. № 3/2013 година на ОСГК на ВКС.

От друга страна неоснователно е възражението на процесуалния представител на ответниците, че доколкото ищецът не е приел наследството на съпругата си по опис, предявеният от него иск е процесуално недопустим. Изрично в мотивите по т. 4 на ТР № 3 от 19.12.2013 година по т.д. № 3/2013 година на ОСГК ВКС приема, че приемането на наследството по опис е материална предпоставка за реализиране правото да се иска възстановяване на запазена част от наследството спрямо заветник или надарен, който не е призован към наследяване, т.е. не е условие за надлежното упражняването на правото на иск, а предпоставка за реализирането на правото да се иска намаляване на разпореждането. В този смисъл е и Решение № 4 от 23.03.2021 година по гр.д. № 4538/2019 година на II г.о. на ВКС.

На следващо място в т. 4 от ТР № 3 от 19.12.2013 година по т.д. № 3/2013 година на ОСГК ВКС посочва, че ЗН дава възможност на призованото към наследяване лице, което има право на запазена част от наследството, да ограничи възможността за облагодетелстване с имущество на наследодателя, която може да бъде реализирана безусловно по отношение на призовани към наследяване лица /ТР № от 04.02.2005г. на ВКС по тълк.гр.д.№1/2005г. на ОСГК/, но по отношение на лица, които не са призовани към наследяване съгласно изричната разпоредба на чл. 30, ал. 2 ЗН следва да бъде предхождана от приемане на наследството по опис. „Поради това изискването за приемане на наследство по опис е предпоставка за реализиране на правото да се иска възстановяване на запазена част от наследството само когато наследодателят е извършил дарствени разпореждания или частни завещателни разпореждания, но не и когато завещателното му разпореждане е универсално /в последната хипотеза общото завещателно разпореждане съгласно чл. 16, ал. 1 ЗН придава на лицето, в полза на което е направено, качеството наследник, а не на кредитор на наследството/, както и когато завещание, което не е било известно, е било открито след приемането на наследството по смисъла на чл. 55 ЗН.“

За преценката дали едно завещание е частно или универсално следва да се тълкува от текста на цялото завещание, като се търси действителната обща воля на завещателя, като в определени случаи съдът следва да отчита и останалите доказателства по делото, които могат да изяснят действителната воля на завещателя.

например – ако по делото е изяснен обемът на наследственото имущество, от този факт може да се направи извод дали едно завещание, съдържащо изброяване на конкретни имущества е общо или частно. В този смисъл са Решение № 833 от 08.01.2011 година по гр.д. № 1221/2009 година на I г.о. на ВКС и Решение № 855 от 11.12.2010 година по гр.д. № 1497/2009 година на I г.о. на ВКС. Действителната воля на завещателя трябва да бъде изведена след като отделни клаузи на завещанието се тълкуват във взаимна връзка и всяка една се схваща в смисъла, който произтича от целия текст с оглед целта на завещанието, обичаите в практиката и добросъвестността. В определени случаи съдът следва да отчита и останалите доказателства по делото, които могат да изяснят действителната воля на завещателя като се прилагат правилата на формалната логика.

При наличие на спор относно характера на завещателното разпореждане, както в случаите когато същото съдържа изброяване на конкретни имущества, така и когато е посочено само едно имущество, при тълкуване на волята на завещателя следва да се има предвид и дали наследството се изчерпва само с предмета на завещанието. В този смисъл е Решение № 184 от 31.12.2013 година по гр.д. № 1438/2013 година на II г.о. на ВКС.

В случая по делото, няма спор между страните, че процесното завещание е частно и представлява завет, като с него П. Б.а се е разпредила с посочените /изброени/ недвижими имоти. Както ищецът, така и ответниците твърдят, а и се установява по несъмнен начин, че същата е притежавала и други недвижими имоти, които не е включила в процесното завещание. Настоящият съдебен състав приема, че макар в завещанието да е използван изразът „цялото си движимо и недвижимо имущество, които ще се окажат към деня на моята смърт“, същото представлява завет и с него П. Б.а е завещала единствено и само имотите, изброени в него. В тази връзка съдът съобрази, че от събраните по делото доказателства безспорно се установява, а и не е спорно между страните, че към датата, на която е направено завещанието, П. Б.а е била собственик на апартамента в град Велико Търново, който първоначално е продала на майка си, а след нейната смърт е дарила наследените идеални части на баща си и в последствие го е наследила след смъртта му – 20.03.2003 година, т.е. две години преди изготвяне на завещанието. Нещо повече, два месеца преди изготвяне на завещанието, П. Б.а е подписала лично договор за доброволна делба, с който в неин дял и изключителна собственост се възлагат три недвижими имота, които също не са включени в процесното завещание.

Следващото изключение, предвидено в цитираното по-горе ТР № 3 от 19.12.2013 година по т.д. № 3/2013 година на ОСГК на ВКС, при което не е необходимо приемането на наследството по опис е в случаите на „завещание, което не е било известно, е било открито след приемането на наследството по смисъла на чл. 55 ЗН“. Съгласно визираната разпоредбата когато след приемането на наследството се открие завещание, което не е било известно, наследникът не е длъжен да удовлетвори

заветите по него извън стойността на наследството или ако те накърняват неговата запазена част. В конкретния случай липсват твърдения, а и каквито и да е доказателства, че преди откриване на завещанието, т.е. преди обявяването му, ищецът е приел изрично наследството, останало от съпругата му П. Д. Б.а по реда на чл. 49, ал. 1 ЗН. В тази връзка, след дадени от съда допълнителни указания с молба, вх. № 576 от 10.01.2023 годна на ВТРС, ищецът е уточнил, че е приел наследството на наследодателката си мълчаливо, като първото извършено от него действие в тази насока е снабдяването му с удостоверение за наследници на 22.08.2019 година. Следващото от посочените действия е от 2021 година, т.е. след обявяване на завещанието, поради което съдът няма да се обсъжда тези действия.

Съгласно разпоредбата на чл. 49, ал. 2 ЗН мълчаливо приемане има когато наследникът извърши действия, които несъмнено предполагат намерението му да приеме наследството. Действията могат да са различни, като законът предоставя на съда за всеки конкретен случай да прецени доколко те предполагат волята на наследника да приеме наследството. При изясняването на въпроса дали има мълчаливо приемане на наследство е от значение както поведението на наследника, така и конкретните обстоятелства, от които може да се направи несъмнен извод за намеренията му да се приеме оставеното наследство, т.е. във всички случаи тези действия не трябва да са двусмислени, т.е. от тях да е възможно да се направят и други изводи. Изрично в Решение № 596 от 12.06.1991 година по гр.д. № 353/1991 година на ВС, I г.о. е изразено становище, че мълчаливото приемане на наследство е налице, когато наследникът извърши действия, разкриващи действителното му намерение за приемане, както и че двусмислени действия, от които могат да се направят и други изводи, не сочат на приемане на наследството. Във всички случаи при мълчаливо приемане на наследство е налице строго личен елемент да се свои, т.е. намерението е да се вземе или да се осигури дадено право или благо на наследодателя.

В константната практика на съдилищата се приема, че мълчаливо приемане на наследството има при извършването както на правни, така и на фактически действия. Така приемане на наследството с конклюдентни действия има при укриване на наследствено имущество, при извършване на действия на разпореждане с имуществото на наследодателя или при предявяване на иск за делба или други иски. Следва да се има предвид, че разпореждането е акт, с който носителят на едно вещно право внася някаква промяна в него, като го прехвърля, видоизменя, ограничава или прекратява. Други правни действия, могат да бъдат сключване на договори или споразумения за права или задължения на наследодателя, искане за обявяване на завещание и др. Фактическите действия от друга страна, могат да бъдат например застрояване на имот на наследодателя, придобиване на плодовете от наследствено имущество, плащане на негово задължение и други.

По отношение на твърдяното снабдяване с Удостоверение за наследници, изх. №

94СС-6885-368 от 22.08.2019 година следва да се има предвид, че от приложеното изпълнително дело се установява, че същото е издадено и изпратено от Община Велико Търново по искане на съдебния изпълнител, видно от рег. индекс и дата /л. 258, съответно - л. 261 и 262 от изпълнителното дело/, а не по искане на ищеца, както се твърди. Но дори и да се приеме, че ищецът се е снабдил с удостоверение за наследници, това не би могло да се цени като действие, изразяващо намерението му за приемане на наследството. Снабдяването с такова удостоверение може да бъде използвано и за извършване на отказ от наследство например или за други действия, различни от приемането му. В този смисъл е и Определение № 741 от 10.06.2013 година по гр.д. № 2744/2013 година на IV г.о., в което ВКС изрично приема, че снабдяването на наследника с удостоверение за наследници не обективира недвусмислено действие по мълчаливо приемане на наследството. Извършеното от ищеца изрично приемане на наследството на съпругата му в хода на настоящото производство е ирелевантно, доколкото е извършено след обявяване на завещанието по аргумент от чл. 55 ЗН.

Предвид всичко изложено по-горе, настоящият съдебен състав приема, че доколкото ищецът не е извършил приемане на наследството, останало от П. Д. Б.а, по опис, респективно – липсва въведената в чл. 30, ал. 2 ЗН материална предпоставка за реализиране на правото да се иска възстановяване на запазена част, предявеният от него иск се явява неоснователен, поради което и като такъв следва да бъде отхвърлен.

Всички останали възражения, както и искания за отмяна на нотариални актове на процесуалния представител на ищеца са неотнормирани към предмета на спора, а и са въведени за първи път с писмената защита, представена по делото, поради което съдът не дължи произнасяне по тях.

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК претенцията на ответниците за присъждане на разноски се явява основателна, поради което ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответниците М. Ц. Н. и Г. И. Н. /л. 243/направените от тях разноски по делото за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 500.00 лева.

Водим от горното, Великотърновският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Г. Й. Б. от * с ЕГН ***** срещу М. Ц. Н. от *, с ЕГН *****, Г. И. Н. - П. от *, с ЕГН ***** и В. И. Н. от *, с ЕГН ***** иск с правно основание чл. 30, ал. 1 от Закона за наследството за намаляване на завещателното разпореждане в полза на М. Ц. Н. и И. Г. Н., извършено от П. Д. Б.а, починала на 17.07.2019 година със Саморъчно завещание от 16.03.2005

година, обявено с Протокол за обявяване на саморъчно завещание от 31.07.2019 година на нотариус Д. Раднева, рег. № 281 при НК на РБ, като неоснователен.

ОСЪЖДА Г. Й. Б. от *, с ЕГН *** да заплати на М. Ц. Н. от *, с ЕГН ***** и Г. И. Н. - П. от *, с ЕГН ***** СУМАТА в размер на 500.00 лв. /петстотин лева/, представляваща направени от тях разноси по делото.**

Препис от решението да се връчи на страните по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Велико Търново в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Велико Търново: _____